

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σύμφωνα με τον συγγραφέα του Κειμένου 1, η γελοιογραφία είναι σημαντική γιατί αποτελεί μορφή πολιτικής και κοινωνικής σάτιρας, εφόσον είναι εύστοχη. Ενισχύει την αίσθηση χιούμορ των ανθρώπων, καθώς προβάλλει την εύθυμη πλευρά των γεγονότων και αποτελεί αμυντικό τρόπο αντιμετώπισης των δυσκολιών. Αποσκοπεί στον προβληματισμό σε ποικίλα θέματα, όπως πολιτικά, κοινωνικά ή ακόμη και ζητήματα ηθών και εθίμων ενός λαού.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στις τρεις τελευταίες παραγράφους παρουσιάζεται η εξέλιξη της γελοιογραφίας με το πέρασμα των χρόνων. Προβάλλεται η πορεία της γελοιογραφικής τέχνης στον άξονα του χρόνου. Ξεκινώντας ο συγγραφέας του Κειμένου 1 από τη λειτουργία της γελοιογραφίας στους πρωτόγονους λαούς, τον Μεσαίωνα, τη Γαλλική Επανάσταση, τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, οδηγείται στη σύγχρονη εποχή, όπου η γελοιογραφία είναι αιχμηρή μορφή πολιτικής και κοινωνικής σάτιρας. Ένας τίτλος για αυτήν τη θεματική υποενότητα θα μπορούσε να είναι: «Ιστορική αναδρομή στην τέχνη της γελοιογραφίας» ή «Η εξέλιξη της γελοιογραφικής τέχνης κατά το πέρασμα των χρόνων».

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- σημαντικό: αξιολογικό επίθετο

- δημοφιλές: αξιολογικό επίθετο
- πρωτότυπη: αξιολογικό επίθετο
- σωστή: αξιολογικό επίθετο
- γραφικής: περιγραφικό επίθετο
- εύθυμη: περιγραφικό επίθετο
- πρωταρχικό: αξιολογικό επίθετο
- μεγαλύτεροι: αξιολογικό επίθετο
- αυθάδης: αξιολογικό επίθετο
- φιλοσοφικός: περιγραφικό επίθετο
- θρησκευτικό: περιγραφικό επίθετο
- πολιτικό: περιγραφικό επίθετο
- προπαγανδιστικό: αξιολογικό επίθετο
- ασφαλιστική: περιγραφικό επίθετο
- γελοιογραφική: περιγραφικό επίθετο

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 2 η Ψαροπούλα, ακολουθώντας τις στερεοτυπικές αντιλήψεις της εποχής, εκφράζει κάποιες επιθυμίες για τον άντρα που θα ήθελε να παντρευτεί. Αρχικά, σκέφτεται πως θα παντρευτεί γιο κάποιου ψαρά (Αν ίσως θάν' ψαρά παιδί, ψαράκια να κεντήσω), σύμφωνα με την επικρατούσα αντίληψη για κοινό κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο των νεονύμφων. Γι αυτό, η επόμενη επιθυμία είναι ένας κυνηγός (Κι' αν ίσως θάνε κυνηγός, περδίκια και τρυγόνια), άνθρωπος που ζει κοντά στη φύση και είναι σε ανάλογο κοινωνικό επίπεδο με έναν ψαρά. Στη συνέχεια, σκέφτεται πως μπορεί να παντρευτεί το γιο κάποιου παπά (Κι' αν είνε παπαδόπουλο, σταυρούς και κομπολόγια), καθώς στις κλειστές κοινωνίες οι παπάδες είχαν εξέχουσα πνευματική και κοινωνική θέση. Θέλει να είναι όμορφος (Να σας γεμίσω της ραφαίς με πούλιαις και τριτίρι), υποτασόμενη στο στερεότυπο πως ο άντρας πρέπει να έχει λεβέντικη εμφάνιση. Ακόμη και η σκέψη της κοπέλας πως θα παντρευτεί (χωρίς να διαφαίνεται άλλη επιλογή) είναι στερεοτυπική, όπως και το γεγονός ότι ράβει προικιά για το γάμο, που θα πρέπει να αρμόζουν στο γαμπρό (η γυναίκα συμμορφώνεται στις ανδρικές επιθυμίες). Τέλος, παρωχημένη είναι η αντίληψη να συμβουλευέται κάποιος Τσιγγάνα, για να μάθει το μέλλον του (δείγμα μοιρολατρίας).